

ȚĂRĂNISM ȚĂRANI-VI -)

10. febr.'38 -.....

Guvern Miron Cristea , ...I, II 10 febr.'38 - 31 ian.'39

Guvern Miron CristeaI, II, 10 febr.'38 - mart ; 30 mart - 31 ian.'39

1.) Rapoartele miniștrilor Guvernului Miron Cristea, pe anul 1938 :

(Arh.I.C ,fond Președinția Consiliului de Miniștri ,dosar nr. 93 / 1938)

(AIC, fond Ministerul Propagandei Naționale, dosar nr. 392, fila 18-25 -31)

IPSS Miron Cristea ; Mitiță Constantinescu (Economie Națională),

Victor Iamandi (Justiție) **Gh.Ionescu -Sisești** (agricultură)

M.Ghelmegeanu (Lucrări publice) , **Mircea Cancicov** (Finanțe) ,

N.Gh.Ciupercă și Paul Teodorescu (Apărare Națională - Aer și Marină) ,

Iosif Iacobici (Înzestrarea Armatei) , **N.Colan** (Culte și Arte) ,

N.Marinescu (Sănătate și Asistență Socială) , **Petre Andrei** (Educație Națională)

[LD : este de subliniat faptul că , prin schimbarea regimului politic din 1938 ,

România , cu excepția reformelor politice, nu suferă schimbări în structura economică , socială , militară , culturală . În aceste domenii, se constată o continuitate , încât performanțele în diverse domenii , reprezintă acumularea progresului în cei 20 de ani de la întregirea țării.

Fac această precizare, pentru a se înțelege cea faimă a anului 1938 -ca an de vârf al dezvoltării României Întregite , ca rezultat al guvernării partidelor , nu a noului regim !]

IPSS Miron Cristea/

▣ **Raportul guvernului**

Este raportul primului an al noului regim, al noului guvern .

Autoritatea categorică a Coroanei, era singurul leac pentru o muncă constructivă .

Constituția și legislația nouă au urmărit :

Miron Cristea /

Economia Națională

S- a îngrijit de sporirea producției a înviorat viața bancară , băncile populare;

Miron Cristea /

Agricultura/ Țărănimea

Țărănimea a fost obiectul unei preocupări permanente :7 spitale noi, 18 în construcție,

63 dispensare, 175 băi populare, 19.057 fântâni noi, 22.046 bălți curățate , șanțuri,

drumuri... O mare ofensivă sanitară (8000 personal implicat) , a dus la dispariția tifosului

exantematic.

Recolta a fost multumitoare, atingând recordul de 1.260.000 vagoane.

De aceea guvernul s-a preocupat de valorificarea grâului ,al cărui preț este redus cu 60% pe piața mondială .

Reorganizarea cooperativelor ușurează mult viața țăranilor .

Banca de industrializare a produselor țărănești va prelucra produsele, creând o nouă cale de valorificare

Mitiță Constantinescu / (p. 45- 73)

▣ Economia Națională

Importanța regimului constituțional din 1938.

Acțiunea MEN s-a desfășurat pe două canale :

/Coordonarea activității economice interne vizând sporirea producției naționale în toate domeniile

▣ Exportul / Importul

Direcția Reglementării comerțului exterior,(contingentarea)- a fost **total reorganizată** .

Comerțul exterior,din cauza scăderii prețurilor materiilor prime pe piața internațională, precum și a opririi **exportului de porumb**, pentru a asigura consumul intern ,

s-a soldat, în mart.'38, cu un deficit de 229.000 lei

De aceea, s-au luat **măsuri severe pentru echilibrare**

[Mitiță Constantinescu /](#)

▣ Aprovizionarea .Combaterea speculei și scumpetei

În primăvara '38,prețurile articolelor de primă necesitate (alimente,îmbrăcăminte,combustibil)au înregistrat o simțitoare urcare ,datorită unor cauze reale,dar și din cauza speculei .

Pentru combaterea scumpetei și speculei, MEN a părăsit metoda veche de a pedepsi specula, căutând cauzele și organizând aprovizionarea cu articole de primă necesitate în cantități corespunzătoare, cu raționalizări de prețuri în toate direcțiile deficitare .

A aprovizionat masiv Capitala și alte centre urbane , a obligat întreprinderile să se intereseze de aprovizionarea salariaților lor ș.a., încât rezultatele au fost edificatoare.

/Organizarea cooperativismului la sate ;

/ Transformarea Institutului Național de Credit Agricol,în Banca pentru industrializarea și valorificarea produselor agricole .

/urmărirea aprovizionării lunare a Capitalei ;

/stoc important de lemne pentru anul viitor ;

Gh.Ionescu -Sisești (P. 22- 31)

▣ Agricultura

Prevederi bugetare vizând îmbunătățirea agriculturii

Fondul Alocat Cheltuit Disponibil

Bugetar 780.000.000 457.746.286 322. 253. 714

Încurajarea agr. 78.758.000 38.901. 55739. 856.500

Contul J (înzestr) 30. 000.000 19.699.05510. 300.945

În scopul organizării **Institutului agricol de stat**, îmbunătățirea producției agricole,mai buna valorificare a produselor ,consolidarea proprietății agricole,propaganda și educația profesională:.

S-au importat : 4.000 mașini de semănat , 400 tractoare , 300 batoze treier .

Au sporit cantitățile de îngrășăminte chimice și s-au ieftinit ;

Rezultatul :1.260.000 vagoane cu cereale(grâu, porumb, ovăz,secară)**una din cele mai mari producții ale României** .

S-a cultivat cu **bumbac** 6.000 ha... producând 300 vagoane pentru filaturi ;

S-a dezvoltat **pomicultura , viticultura ,zootehnia , piscicultura .laboratoare veterinare: 760 stațiuni de montă**; s-au importat armăsari și iepe ,tauri și juninci, vieri,berbeci , oi ...

S-au dezvoltat **izlazuri ,pășuni..**

Patrimoniul forestier particular a sporit cu 6.474 ha.

Silvicultura : exploatarea rațională a pădurilor

56.900 ha-proprietate de stat

39. 901 ha- plantații artificiale

S-au organizat**182 centre agricole;**

S-au tipărit **buletine și broșuri ptr educația țăranilor**(peste 100.000 exemplare)

În 55 de județe, s-a făcut **concursul național al grâului ;**

În 1939, se va face **concursul național al porumbului**

Tot în 1939, se va organiza **Expoziția agricolă națională**

////////////////////////////////////

M.Ghelmegeanu/f. 32 45)

▣ Lucrări publice,

/ Executarea de **lucrări de drumuri de 500 mil.lei** (dintr-un credit special de 900 mil. deschis în mai '38)

/Refacerea și modernizarea de 1.185 km drumuri naționale; 216 km. drumuri noi .

/Reorganizarea **poștelor și telegrafelor**- 180 mil. investiții.

////////////////////////////////////

////////////////////////////////////

N.Marinescu

▣Sănătate și Asistență Socială ,

/Reorganizarea Ministerului Sănătății și a ramificațiilor

/ Crearea a 50 de noi circumscripții sanitare

/Sporirea personalului :435 medici , 27 farmaciști ,2 chimiști ,62 surori ,

/ Angajarea temporară a 131 medici, 420 agenți sanitari, 224 moașe

/ Dotarea cu aparatură medicală de toate categoriile , medicamente , instrumente

/Întărirea disciplinei în munca sanitară

/Tifosul exantematic- aproape eradicat ;

/ Scarlatina (prin vaccin)- limitată

/Febra tifoidă - număr redus

/ Măsuri ptr stăpîrea malariei, sifilisului, pelagrei, leprei, tuberculozei , cancerului

Asistența publică(50 de instituții)este foarte puțină , față de necesități,lăsată pe seama carității publice . S-au luat unele măsuri :

/Protecția mamei :375 centre de puericultură și 350 în curs de amenajare

/Cu sprijinul Fundației Regale și a societății " Astra",s-a desfășurat o amplă acțiune de explorare și educație sanitară (9.107 conferințe) , cu concursul a 2242 medici, 5548 personal sanitar inferior, 144.696 persoane.

/Au fost dezinfectate 3.140.840 locuințe (3/4 din existent); s-au construit 19.057 fântâni ;

754.387 latrine ; s-au curățat fântâni, bălți,446 km șanțuri ..

/Au fost investigate 7.769.434 persoane(1/3 din totalul populației)

/Funcționează 498 cantine ptr copiii săraci(caritate publică)

////////////////////////////////////

Rapoartele miniștrilor/ 1938

2.) Decret -lege: Serviciul Social, Dimitrie Gusti ,18 ian.'39

("România", 6, 10 febr.'39;"*Timpul* " ,din 11 și29 ian.'39)

În vara anului 1938 ,**55 de echipe sociologice studentești**(cca 1.000 studenți)cercetaseră **55 de sate mai " răsărite"** (1 sat din 300)stând de vorbă cu **peste105.000 săteni**(1 țăran din160) .

Au fost studiate **11 sate din Muntenia ; câte 9 din Banat , Basarabia și Transilvania; 8 sate din Moldova; 4 din Oltenia; 3 din Dobrogea; 2 din Bucovina.**

Dintre ele, **27 la șes, 28 la deal ; 1 sat din secuime ; 1 sat de coloniști din Cadrilater.**
Din copleșitorul material adunat , în ian.'39, **Dimitrie Gusti** a susținut o expunere în care trăgea un **grav semnal de alarmă** privind viața țăranilor,alimentația lor necorespunzătoare ,starea igienică alarmantă ,analfabetismul din **35.000 tineri abordați, 3.300 erau analfabeți** iar 1.100 aveau doar clasa I-a !)

("România", 6, 10 febr.'39)

////////////////////////////////////

Legea a intrat în vigoare la 18 ian.'39 , fostul **Institut Social** fiind asimilat noii creațiuni intrate în FRN.Director : **Dimitrie Gusti** .

Colaboratori activi :**Virgil Madgearu, Ion Răducanu , Gorge Strat** ș.a.

Prin lege, **Căminele Culturale** de la sate și oraședeveneau **organe de execuție** ale **Serviciului Social**.

În virtutea legii, **7.000 de tineri cărturari** urmau să muncească la **ridicarea satelor**.

(;"**Timpul** " ,din 11 și29 ian.'39)

////////////////////////////////////

3.) **Decret -lege: Directoratul și Consiliul Superior al FRN,20 ian.'39**

(" România",nr. 232,22 ian.'39)

[**LD : 27 martie 2004.Din cartea mea, la pag.122-123 , din care am luat ad-literam.**

Poate fac și alte comentarii.Deocamdată constat că se integrează perfect în demonstrația mea]

Prin acest decret , **au fost numiți** membrii **Directoratului**și, ai **Consiliului Superior Național**,pe o durată de 2 ani(ian-'39- ian '41) .

Inovație sui-generis de sorginte **corporatistă** , împărțea reprezentanții în**3 categorii profesionale** :

agricultură și muncă manuală;comerț și industrie; ocupații intelectuale .

Directoratul era compus din **30 de membri**, câte **10 din fiecare categorie profesională** .

Consiliul Superior Național era compus din**150de membri**,câte **50 din fiecare categorie profesională** .

În forurile **FRN nu a fost numit nici un țăran** .

Chestiunea va fi "corectată" pentru Parlament.

Guvern MironCristea-III- 1 febr.'39 -6 martie'39

GuvernArmand Călinescu -IV-7 mart -21 sept.'39

4.) **Declarația -program** a noului guvern , 8 febr.'39

8 febr.'39 Declarația -program a guvernului FRN

("România", an II, nr.250, 9 febr.'39)

[LD, 2004:am ziarul ,pag.6-7 ,cu **extrase din program** și cu **fotografiile titularilor pe departamente** .

(" Timpul " . nr. 250,9 februarie 1939 + foto miniștrii în casete -cu principalele obiective)

[LD:cum peste o lună patriarhul Miron Cristea va muri, acet Program va deveni, în fond, **programul guvernării Armand Călinescu**.

c)N.Cornățeanu ,Agricultura

[LD.1 nov.2007.Privind cu furie și neputință la **dezastrul din agricultura actuală** ,după jumătate

de secol comunist și 18 ani de "tranziție" besmetică, jaf și dezorganizare post-decembristă
Povestea ar trebui să înceapă așa : a fost odată , ca nici o dată ,acea **împroprietărire mare** din 1919...a fost odată ca niciodată ...o **politică agrară alternativă liberală /țăranistă / liberală /**]
... a fost odată ca nici odată ,o **dictatură regală, alta militară**dar agricultura românească a evoluat -încet și greu -spre prosperitate ... etc etc deoarece regimul proprietății a rămas neschimbat ?]

- Îmbunătățirea producției agricole și ridicarea rentabilității
- Îmbunătățirea vieții țăranilor
- Înzestrarea agriculturii cu inventarul necesar
- Credit efin și larg prin unitățile cooperative
- Îmbunătățirea culturii porumbului
- Organizarea oboarelor și târgurilor de vite
- Sporirea asistenței veterinare
- Împădurirea terenurilor degradate
- Redresarea pomiculturii și viticulturii
- Valorificarea rentabilă a grâului
- Reorganizarea ministerului și a tuturor instituțiilor agricole

[*LD:N.Cornățeanu]

N.în 1899,la Călărași (Ialomița) .**Profesor de contabilitate agricolă** la Academia de Înalte Studii Agronomice-București(din 1926) Inginer agronom, absolvent al *Școalei Superioare de agricultură* -Herestrău;**doctor în științe agricole** de la *Hochschule fur Bodenkultur* din Viena ; studii de specialitate la Secția agricolă a *Politehnicii* din Zurich,la *Uniunea plugarilor elvețieni* din Brugg,și în America de Nord.Secretar al "**Ligii agrare**"-**Argetoianu** și deputat din 1931. Președ. al "**Societății Inginerilor Agronomi** "

Lucrări de specialitate :*Importanța contabilității agricole ,Agricultura și cooperăția în Elveția ,Organizarea muncii în agricultură, reforma agrară, Problema datoriilor agricole, Tractorul și secerătoarea ș.aș.a* .(Cf. Enciclopedia Predescu, pag.221)

Inginer agronom , cu doctorat la Viena., prof.univ.la Institutul Agronomic -București.

Ministru al Agriculturii în 1939.**Arestat și dus la Aiud în noaptea de 5/6 mai 1950.**Eliberat în iul.'55.Mort în 1977 (Cf. C.Ionițoiu . Dicționar,Victimele comunismului ...C., pag.217)

-Îmbunătățirea producției agricole și vieții țăranului

Guvernul va acorda o deosebită atenție **ÎMBUNĂTĂȚIRII PRODUCȚIEI AGRICOLE , RIDICĂRII RENTABILITĂȚII ȘI ÎMBUNĂTĂȚIRII VIETII ȚĂRANULUI**

El va face toate eforturile posibile pentru a ușura înzestrarea agriculturii cu inventarul necesar , pentru a aduce **ordine în producția agricolă** și pentru a crea din **țăranul român ,un factor important de propășire în viața țării**

...cultura porumbului

Dacă **anul 1938 a avut în centrul preocupărilor grâul**, anul **1939 va avea porumbul**

În acest scop, se va da **o deosebită atenție îmbunătățirii culturii porumbului** .În acest scop, **organele agricole vor lucra practic pe teren** pentru a determina pe săteni de a trece la o **cultură sistematică a porumbului** .Așa cum s-a făcut la grâu anul trecut , anul acesta se va organiza **un mare concurs al porumbului** pe toată țara pentru a răsplăti munca acelor cultivatori care au aplicat metodele raționale

...plante textile, industriale

Se va acorda o deosebită atenție și altor culturi :**plante textile, plante industriale, nutrețuri** ,Prin mărirea suprafețelor cu aceste plante, vom ajunge la un echilibru al culturilor și la o mai mică sărăcire a pământului .

...creșterea vitelor

Creșterea vitelor ,trebuie să aibă o mai mare pondere în agricultura noastră , care , după

Înaltele îndemnuri ale Majestății Sale Regelui, trebuie să devină o agricultură intensivă. Iar oboarele și târgurile de vite trebuie să asigure țărănimii posibilități de valorificare .

...pomicultură și viticultură

Redresarea pomiculturii și viticulturii formează cheia de boltă a programului nostru agricol. Guvernul va veni cu măsuri imediate și hotărâtoare pentru a crea acestor două ramuri de producție condiții normale de dezvoltare

...silvicultura

În domeniul poiliticii silvice, guvernul va lua măsuri pentru împădurirea terenurilor degradate , crearea de perdele de protecție, raționalizarea și naționalizarea [LD:?? probabil în sensul personalului]exploatărilor forestiere

-Rentabilizarea agriculturii

Rentabilitatea agriculturii trebuie sporită . FĂRĂ PREȚ RENTABIL , NU SE POATE AJUNGE LA O AGRICULTURĂ INTENSIVĂ. Se va acorda în acest sens CREDIT IEFTIN ȘI LARG PRIN UNITĂȚILE COOPERATIVE .

Guvernul va studia și anul acesta valorificarea rentabilă a grâului ; plasarea produselor agricole pe piețele străine , prin obținerea de debușeuri ; acordarea de prime de export la vite și leguminoase .

Guvernul va veni cu măsuri prin care puterea de cumpărare a agricultorului să fie mărită , pentru că sporirea puterii de cumpărare a 15 milioane de plugari , va ajuta potențialul economic al întregii națiuni .

-Învățământ practic agricol

Se va acorda o deosebită atenție învățământului practic, agricol, școlilor țărănești și centrelor agricole, care s-au dovedit instrumente practice în educația țăranilor

-Asociații agricole

Guvernul va da o deosebită atenție DEZVOLTĂRII ASOCIAȚILOR AGRICOLE ÎNȚELEAGÂND CĂ TOATE AVANTAGIILE ACORDATE PÂNĂ ACUM DE CĂTRE STAT , SĂ FIE DATE NUMIA PRIN ASOCIAȚII COOPERATIVE, OBȘTII ȘI SINDICATE AGRICOLE .

Se va încuraja, în același timp , inițiativa particulară , care se încadrează în planul general de activitate al Statului și va ușura pe producător de o serie întreagă de formalități ce țin azi de progresul agriculturii .

B)Declarația -program a noului guvern, 8 febr.'39

(" Timpul " . nr. 250,9 februarie1939+fotominiștrii în casete -cu principalele obiective)

N.Cornățeanu/8 febr.'39

▣ Agricultura

-Îmbunătățirea vieții țăranilor

-Îmbunătățirea producției agricole și ridicarea rentabilității

-Înzestrarea agriculturii cu inventarul necesar

-Îmbunătățirea culturii porumbului

-Organizarea oboarelor și târgurilor de vite

-Sporirea asistenței veterinare

-Împădurirea terenurilor degradate

-Redresarea pomiculturii și viticulturii

-Credit ieftin și larg , prin unitățile cooperative

-Valorificarea rentabilă a grâului

-Reorganizarea ministerului și a tuturor instituțiilor agricole

Guvernul va acorda o deosebită atenție **îmbunătățirii producției agricole**, ridicării **rentabilității și îmbunătățirii vieții țăranilor**.

Dacă anul 1938 a avut în centrul preocupărilor grâul, anul **1939 va avea porumbul**.

Se va da atenție și altor culturi : **plante textile, plante industriale, nutrețuri**, prin **lărgirea suprafețelor , echilibrarea culturilor și îmbogățirea solului**.

Creșterea intensivă a vitelor, trebuie să aibă o mai mare pondere în agricultură , iar **oboarele și târgurile de vite trebuie să asigure țăranimii posibilități de valorificare**.

Redresarea pomiculturii și viticulturii formează **cheia de boltă a agriculturii**.

Fără rentabilitatea agriculturii ,nu se poate ajunge la o agricultură intensivă .

De aceea trebuie asigurat **credit ieftin** prin unitățile cooperative.

Guvernul va acorda **prime de export la grâu, vite și legumenoase**.

Se va acorda o deosebită atenție **învățământului practic, agricol, școlilor țăărănești și centrelor agricole**, care s-au dovedit instrumente practice în **educația țăranilor**.

Guvernul va da o deosebită atenție **dezvoltării asociațiilor agricole**, avantajile acordate de stat fiind date prin **asociații cooperatiste ,obștești și sindicate agricole**.

M.Ghelmegeanu / 8 febr.'39

▣ Lucrări publice și Comunicații

- Îmbunătățirea **căilor de comunicație**, construirea altora noi
- Construirea de **noi căi ferate și dublarea liniilor** de mare trafic
- **Modernizarea a 1.200 km de șosele** ; construirea a **12.000 km șosele** în m-ții Apuseni ,Maramureș și Basarabia
- Perfecționarea **serviciului poștal** și telegrafului
- Lucrări de **irigare ,navigabilitate pe râuri și amenajarea căderilor de apă** pentru **electrificarea rurală**.

g-ral dr.N.Marinescu/ 8 febr.'39

▣ Sănătatea publică

- Înființarea de **spitale de boli sociale** în **fiecare ținut**;
- Punerea în funcțiune a **noilor spitale și preventorii** , cu medici specialiști ,pentru tuberculoși,canceroși,malarici,pelagroși și leproși
- Reorganizarea **asistenței sanitare în dispensarii, spitale rurale și spitale județene** ;
- Institute de igienă** , în fiecare ținut: **laboratoare** de bacteriologie mobilă ; **băi populare, cuptoare** de deparazitare ,**etuve** de dezinfecție, **echipe mobile** de radiologie ,**centre antirabice** în fiecare ținut
- Spitale rurale** cu secții pentru **maternități și puericultură** cu grijă deosebită pentru **mamă și copil**.

Petre Andrei/ 8 febr.'39

▣ Educația Națională

- Acces cât mai larg **păturii țăărănești în școlile primare** ;
 - Cursul supraprimar** din sate , profilat pe **activități practice specifice regiunii**
- Învățământul primar** pentru copii de țărani,cu **manuale gratuite sau ieftine**.
Ministerul Educației Naționale, împreună cu **Serviciul Social** și **Straja Țării**,va întreprinde opera de **educație națională și socială a tineretului**.

N.Zig/ 8 febr.'39

▣ Culte și Arte

- Proteguirea **Bisericii Naționale Ortodoxe** și a **Bisericii Române Greco-catolice**

-Lege ptr **salariizarea clerului**

5.) **Al.Vaida Voevod** , **Memorii, III** , / [1945] ,retro'39

/legea electorală /alegerile/Camera deputaților/deputați /

▣ **Legea electorală**

Cu toate defectele inerente fiecărei legi, **legea electorală** Carol II a avut și **efectele ei bune**. **Fiecare candidat** s- a putut adresa alegătorilor printr-un **manifest -program** de **100 de cuvinte**. **Candidările se făceau pe ținuturi**. Candidații trimiteau **fotografia** iar **clișeul ei tipărit** se întrebuițea ca **buletin de vot**. Comisia dădea alegătorului **un număr de astfel de fotografii**, câte **una de fiecare candidat** -cu indicația numelui lui -intrai în gheretă ,alegeai pe atâția și pe aceia pe care voiai să-i votezi și, ieșind, depuneai buletinul de vot.

Vaida/

▣ **Camera Deputaților**

Camera nou aleasă **m-a proclamat** în unanimitate de **prezident** .

Căliescu a prezentat apoi Biroului un **proiect de Regulament**, elaborat de însăși **MSRegele**.

Acest proiect **oglindea întreaga lipsă de experiență a autorului**

[**LD :eu cred că oglindea meschinăria și abuzul MSR care nu voia să " strălucească " altcineva decât el !**] De ex, dispunea ca **oratorii să vorbească din bancă**, de la locul lor;**legile să nu se discute în plen** , ci în comisii, iar **în plen doar să se voteze** ;

Mai intoleranți față de critici s-au dovedit însă **miniștrii democrați**, mai cu seamă **" sărmanul Petre Andrei "** , care brusca deputații, îi amenința cu închiderea sesiunii și cu guvernarea prin decrete -legi .

Al.Vaida /

▣ **Deputații**

Țăranii

Deosebită impresie i-au făcut **deputații țărani** din diferite ținuturi :

Bârlea - din Buteasa (chioar) ,**Dobrotă** - din Poiana Sibiului, care stăpânea oieritul;

Mare . de pe la Tulcea , care s-a dovedit un oenolog și un orator excelentș.

Toți acești țărani dovedeau **mult bun simț** și , când luau cuvântul, **dominau subiectul** .

Vaida / parlament/1939

6.) **Al.Rosetti**(raportor),Proiectul de **Răspuns la Mesaj**,Adunarea Deputaților,13 iun.'39

(DAD,MO nr.3,șed. din13 iun.'39, p. 13-15)

▣ **Legislația muncii/Muncă și voie bună/Serviciu Social**

▣ **Campania sanitară**

▣ **Învățământul/ Straja Țării**

▣ **Adunarea Deputaților - legislația**

Prin instaurarea unui **regim de întărire a autorității de Stat**, regim **consimțit de întreaga țară**, fiindcă se simțea lipsa lui pentru **restabilirea ordinii interne,luptele dintre partide au luat sfârșit** .

" **Era nevoie ca Statul**, al cărui **prestigiu** se găsea în timpul din urmă într-o **periculoasă și amenințătoare descreștere**, **să reîntre în drepturile sale** pentru a putea prezenta **adăpostul ce se cuvine muncii tuturor** spre întărirea țării .[-----]

▣ **Serviciu Social**

" Prin îndemnul constant al Maiestății Voastre, **țăranul nostru** a devenit **punctul central de**

preocupare în opera de refacere a țării.

Crearea **Serviciului Social** constituie **punctul culminant al programului** de realizări pe acest tărâm, prin **stagiul obligatoriu în țară**, la care sunt supuși **profesioniștii noștri intelectuali**. Rezultatele binefăcătoare ale acestei **luări de contact cu realitățile de la țară** se vor face cu siguranță din ce în ce mai simțite, prin continua adaptare a instituțiilor noastre la nevoile țării.
Al.Rosetti /13 iun.'39

▣Campania sanitară

"Totodată, marea **campanie sanitară** întreprinsă **la sate**, a adus **păturii țărănești, sprijinul prețios al medicului**, spre cruțarea atâtor existențe care, din lipsa unei îngrijiri date la timp, erau pierdute pentru colectivitate.

Al.Rosetti /13 iun.'39

▣ Cultura

"Pe de altă parte, **propășirea noastră culturală și crearea unei civilizații proprii românești**, a stat, de asemenea, **pe primul plan al preocupării Maiestății Voastre**. Pentru a servi **dezvoltarea culturii românești, la țară și în orașe**, Maiestatea Voastră a **reformat programul de lucru al instituțiilor Regale** existente, și, prin crearea de **noi instituțiuni**, le-a dat o dezvoltare nouă, ce contribuie în mod efectiv la ridicarea culturală a țării.
Al.Rosetti /13 iun.'39

▣ Economie, finanțe, gospodărire

Refacerea drumurilor se continuă pe un ritm viu; prin **încurajarea agriculturii mici și mijlocii** și prin politica de **menținere a prețurilor cerealelor**, a sporit încrederea plugarilor în **dezvoltarea rațională a acestei branșe** a economiei naționale.
Al.Rosetti /13 iun.'39

▣ Adunarea Deputaților

Preocuparea noastră imediată va fi de a **cerceta noile legi** ce vor fi prezentate de Guvernul Maiestății Voastre: [-----] **și legea pentru valorificarea produselor agricole.**
Al.Rosetti(raportor) Răspuns la Mesaj/13 iun.'39

7.) **Leon Scridon**(FRN, Agricultură),discurs la Mesaj, Cameră,22 iun.'39

(ex- PNA-Goga , ex-PNC-Goga Cuza)

(DAD, MOnr.5 ,șed. din 22 iun.'39, pag.57 - 59)

Este **parlamentar de 7 ani**(1932)și a luat cuvântul deseori la mesaj , dar mărturisește că are emoții deoarece vorbește pentru prima oară în **Adunarea Deputaților**, în conformitate cu **noua Constituție**. Este mândru și fericit de a fi membru al acestei Adunări. Vorbește în numele celor **55 .000 de țărani știutori de carte** care l-au trimis în parlamentul țării
Leon Scridon /22 iun.'39

▣Omagiu țaranului român

[LD :el care a demascat demagogia, iată ce demagogie deșănțată îi poate ieși pe gură...

"Această deslegare era mult dorită de **țaranul român**- fiindcă el , în judecata lui limpede , și-a dat seama că așa cum mergea, nu se mai putea continua și **țara ajungea în prăpastie**. [-----] declar cu toată hotărârea că și **țaranul român din Ardeal**, dând dovadă de unanimitate de gândire și simțire, **a fost la înălțimea chemării sale**.(aplauze)
Încrederea pe care acest țaran și-a manifestat-o în dragostea nețărmurită și în înalta grijă pe care o poartă iubitului Său popor **marele nostru Suveran** ,prin crearea acelu **Front al Renașterii Naționale** [-----]în luna **decembrie 1938**, am participat , în **capitala Ardealului** , la prima **manifestație de adevărată conștiință națională**, datori suntem să aducem de la această tribună , **acestui țaran**,expresiunea sentimentelor noastre de **adâncă recunoștință** ,de **nespusă**

admirație, pentru că nu a îngăduit ca judacata lui limpede și clară să poată fi întunecată de nimeni, și, mai puțin, de cei câțiva care nu cred nici ei că s-ar mai putea desgrota ceea ce s-a îngropat pe vecie[-etc etc. --] Vă întreb, d-lor deputați, care Parlament al așa-zisei democrații integrale[-----] a dat această meritată satisfacție țaranului român, trimițând un număr atât de impresionant de deputați muncitori de pământ în Casa Țării?

Și mă întreb: care regim a dat într-adevăr această bine meritată răsplată- acelor țărani, pe care îi salutăm cu toată căldura în mijlocul nostru, gata de a munci cu ei împreună pentru binele și propășirea țării? (aplauze)

Iată care este starea sufletească a țaranului român . Ea se caracterizează printr-o deplină încredere în opera de adevărată renaștere națională a guvernului MSR Carol și printr-o legitimă așteptare ca să ne vadă și pe noi la muncă, [LD ?!] îndeplinindu-ne datoria, pentru care am fost trimiși aici în Casa Țării .

[trece în revistă programele guvernamentale pentru plugari]

Leon Scridon /22 iun.'39

8.) Ioan P.Ioan(ex-PNL , FRN-Agrculori) , Discurs la mesaj, 22 iunie '39

(DS, MO5 , șed. din22 iun.'39, p.)

Ioan P.Ioan/ 22 iun.'39

▫Omagiu Regimului și MSR

" Am luat la cunoștință proiectul de *Răspuns la Mesaj*, pe care-l consider perfect ca operă literară și complet în omagiu pe care țara întreagă îl aduce Majestății Sale Regelui, pentru opera de regenerare înfăptuită și a dragostei nețârmurite ce-L leagă indisolubil de popor
Ioan P.Ioan/ 22 iun.'39

▫ Agricultura

[LD :te apropriei de momentul când va trebui să tragi o concluzie privind problema agriculturii în interbelic.**Exproprierea moșiilor, împrăștierea, fărâmițarea pământului, lipsa de randament , dezechilibre accentuate de criza economică, conversiunea datoriilor, cronicizarea stării de sărăcie a satelor (pe lângă analfabetism , ignoranță agrară și starea precară a sănătății) toate acestea și-au găsit o rezolvare corespunzătoare?Eu cred că nu . Toate partidele au avut în programele lor un capitol dedicat acestei probleme majore. Toate guvernele au avut în intenție ... măsuri pentru rezolvarea acestei probleme. În noul parlament FRN, au fost aduși- după părerea mea , ca " decor"- deputații țărani. "Agriculorii "-în realitate moșieri , agrarieni-fie ei conservatori, țărăniști, liberali ,au fost continuu defavorizați ,afecțați,de dezechilibrele provocate mai mult de interesele bancare decât de cele industriale.Și totuși ... care este diagnosticul cel mai corect care se poate da agriculturii românești ?]**

" Îmi permit să remarc însă lipsa unui răspuns la un deziderat pe care MSR l-a accentuat în Mesaj,omițându-se a se arăta în Răspuns intențiunile și gândurile noastre în legiuirile ce vor trebui să facem asupra raționalizării și intensificării agriculturii, cu latura ei principală creșterea vitelor .

" Nu am amintit, cel puțin cum a făcut Camera, vorbind de valorificarea grâului, și acesta insuficient , față de marea problemă, care întotdeauna s-a pus, dar n-a găsit o soluție salvatoare și reală pentru promovarea agriculturii, astfel ca, dând maximum de randament, să poată ridica starea materială, așa zisul standard de viață al plugarului, la treapta pe care se află România astăzi, în mijlocul țărilor civilizate .

" Mare și vastă pare a fi această problemă .

Se vor ciocni interese, se vor naște conflicte, dar nu trebuie să uităm nici un moment că de la pământ se trage bogăția țării. Că e cinstit și creștinesc stabilirea unui echilibru între valoarea produselor și a produselor, că e anormală acumularea de numerar și bogăție numai în mâna câtorva, în timp ce factorul principal, care lucrează pământul, nu-i asigurată nici renta necesară unei vieți omenești ,veșnic în deficit și sărăcie, fără vreo rază

de îmbunătățire.

"Ridicând starea materială a satelor, consolidăm Statul.

Și astăzi când sub imboldul MSR au progresat așa cum vedem, nu putem lăsa fără răspuns dorința exprimată de Maiestatea Sa, nu numai în Mesaj, dar întotdeauna, privind ridicarea felului de viață și îmbunătățirea vieții țaranului.

Dacă nu putem coordona avântul și progresul realizat astăzi, în atâtea domenii, în termen așa de scurt, cu o bună stare materială a țărănimii, înseamnă că s-a construit fără bază și toate sacrificiile au fost în zadar. Căci **numai prin bunăstarea tuturor, progresul este asigurat și desăvârșit cât mai repede.**

Să valorificăm nu numai grâul, ci toate produsele și să producem tot ce se poate produce, nu numai ce producem astăzi .

" De aceea propun și rog a admite introducerea în Răspuns a următoarei fraze, care să concentreze toată străduința noastră de a da țării **legiuirea necesară a unei bunăstări a agricultorilor, care formează, cum știți, granitul de totdeauna și-n viitor al neamului românesc** Această frază care s-a omis , ar fi următoarea :

< Promovarea agriculturii prin analiza mijloacelor de producție pentru a se obține maximum cantitativ și calitativ, cum și valorificarea produselor solului . >

-Iorga : Dle președinte, v-aș ruga să **întrebați pe dl Ioan P Ioan**, care a fost un foarte bun parlamentar, dacă în momentul de față, cu regimul cel nou, **județul d-sale nu este străbătut de la un capăt la celălalt de o politică de interese**, care nu este a d-sale, nici a liberalilor de odinioară, dar **să-l întrebați între patru ochi**, pentru că s-ar putea să atingă persoane a căror responsabilitate nu se poate pune în discuție aici, deși sunt persoane de rangul al treilea, dar care fac marea politică ce s-a făcut vreodată .

-Ioan P Ioan : Pot să vă spun că **acolo se face o politică agricolă sub noua legiuire**, sub imboldul pe care i-l dă dl **ministru Cornățeanu**, care a trimis pe toți agricultorii la muncă .

-Iorga : Dar nu ați făcut dvs plasări de **agenți electorali până în ultimul sat**, care nu sunt nici foști țărăniști, nici foști liberali ?

-Ioan P Ioan : Nu m-am interesat .

-Iorga : Să vă interesați . Vă pot servi cu scrisori și cu dovezi.

I.P.Ioan / 22 iun.'39

9.) Ion Gigurtu (FRN, Industrie, Comerț) , discurs la Mesaj, Cameră ,23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed.din 23 iun.'39, p. 71- 74)

▣ Valorificarea produselor agricole

Ridicarea randamentului... Creditul mic agricol...

Rețeaua de drumuri... Învățământ agricol....

▣ Reformele de împrumut

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Valorificarea produselor agricole

[**LD :24 aprilie 2004** .Gânduri despre agricultura românească .

Gigurtu spunea aceste lucruri în 1939. Au trecut de atunci , **peste 50 de ani;**

peste 10 ani se vor sărbători 100 de ani de la anunțarea împrumutării țaranilor; agricultura românească a traversat și **experiența comunistă a colectivizării ;de 14 ani , se bălmojește retrocedarea pământurilor** confiscate de comuniști....**Agricultura românească continuă să fie în grea suferință .**

Noi am recuperat o livadă, care a făcut mere... pe care nu am avut cum le valorifica.... Iar în acest an nu am găsit un țaran interesat să o administreze .

Ion are 10 ha de pământ , care de 4 ani stă în pârloagă

Pământul României este mult și bun.**Cuma fost , cum este și cum va fi agricultura României:**

în 1914,1919,1923,1929,1935,1939,1944,1948,1962,1989 ,2007? Ce asemănări(și ce greșeli)sunt între împrumutarea de la 1919 și retrocedarea de după 1990?

Chiar nu s-a găsit și nu se găsește un răspuns optim la această problemă? Și de ce ?Mai mare interes pentru diversele obiecte industriale , decât pentru hrana cea de toate zilele! De ce ?Cine

este vinovat ? Iată o problemă cronicizată, care a traversat tot secolul XX al României și cu care intrăm în secolul XXI !]

Prețul agricol....

" D-lor deputați, o altă **lege, tot așa de delicată**, este cea anunțată de Mesajul Regal: **valorificarea produselor agricole**. Și aceasta este o **problemă delicată** .

Am protestat deseori prin scris **contra legii speculei, am spus totdeauna că nu există speculă** .(aplauze)

Specula înseamnă lipsa de marfă sau proasta organizare a circulației ei .

Dacă un produs costă la București 100 de lei , și la Slatina, Giurgiu, Turnu -Măgurele, 50 de lei , în mod normal produsul ieftin trebuie să vină la București, unde e scump ; dacă nu vine, cauza e că e împiedicat de cineva.

" **Noi nu putem stabili prețul intern al produselor agricole**, cel puțin al celor care se produc în cantitate mare ,pentru că **aceste produse trebuiesc exportate** .

Sau atunci **putem face aceasta cu mari sacrificii**.

Ridicarea randamentului...

Pe țaran nu-l interesează prețul, ci renta pământului.(aplauze)

El trebuie să câștige, în afară de munca lui, 3.000 sau 4.000 , să zicem, la hectar.

Nu poate câștiga această sumă decât **ridicând randamentul la hectar**.

Nu vedem altă soluție normală .

Creditul mic agricol...

Pentru ridicarea acestui randament, trebuie ca țaranul să-și poată procura sămânță și uneltele de care are nevoie **pe un preț corespunzător** veniturilor lui normale și cu posibilități de a le plăti succesiv, adică **trebuie organizat creditul rural sau agricol- micul credit agricol** (aplauze)

Posibilitatea vânzării ?!

Dar mai important ca producțiunea- și pare paradoxal ceea ce spun- precedând producțiunea, este posibilitatea de a o vinde.

Cât timp **țaranul nu obține și nu are siguranța să obțină valoarea reală a produsului lui, nu va produce nici mult , nici bine .**

Un prim factor care va influența în bine prețurile agricole, **sunt șoselele** ce sunt în curs și cele ce se vor mai înfăptui.

Învățământ agricol ?!

"În trecut trebuie spus că **agricultura nu se poate învăța decât din practică** și la o vârstă mai înaintată, cum ar fi **de la 20 de ani înainte** .

Învățământul practic ce se introduce azi în școli, va fi **de un oarecare folos, însă nu prea mare ,să nu ne facem iluzii** ; în țările din Apus a fost încercat, fără rezultate prea mari .

În agricultură, ca să vezi **rezultatul muncii**, trebuie să treacă **2 până la 9 luni**, copilul nu poate înregistra rezultatele activității sale după 9 luni .

I.Gigurtu / 23 iun.'39 , retro'

▣ Reformele de împrumut

[LD : Teza conservatoare care a făcut subiect de polemică a "**formelor fără fond**". Taxată(cea conservatoare) de reacționară ; combătută și învinsă de liberalism ; fără a i se mai judeca temeiurile și justetea, erorile și netemeinicia în doctrinele economice ulterioare, prin dispariția promotorilor care le susținuseră; preluată sub auspicii conjuncturale pseudo- științifice în epoca comunistă.

Corijență cronică, care urmează a fi plătită scump , acum , când este vorba de integrarea în Uniunea Europeană .Dar ce fac eu ?! Mă întorc la istoria anului 1939]

"Aceste rânduri ar fi putut fi scrise și azi .Când le citim, **ar putea să ne cuprindă desnădejdea** și

ne gândim , dacă nu ne zbatem degeaba,totul pare că e inutil,
parcă **am fi urmăriți de o fatalitate**. Desnăjdea nu e bună .

"Cauza că am ajuns aici este că **am aplicat la noi formule străine, formule greșite, ce nu ni se potriveau nouă** .

Oamenii noștri politici, chiar cei mai buni,erau,sau **sub influența studiilor făcute în străinătate și fără nici o legătură cu realitățile din țară** , sau **sub sugestia unor anumite cercuri, care aveau interes să evoluăm așa cum am evoluat** .

Așa s-a întâmplat că **am anunțat exproprierea și votul universal** în preajma războiului mondial.Că **am realizat exproprierea**, pentru că , în realitate, **ne-am ocupat mai mult prin expropriere, decât prin împroprietărire.**(**aplauze**)

Am dat atenție în special **exproprierii** , **când important era să dăm atenție împroprietării** La ce se va întâmpla în urma lor,nu prea ne-am gândit(**aplauze**)

Așa ne-am gândit cu legile sociale,tot așa cu conversiunea. [-----]

I.Gigurtu / 23 iun.'39

10.) Aurel Baci (deputat FRN - Intelectuali , ținut Mureș),la Mesaj, Cameră ,23 iun.'39
(DAD; MO5, șed. din23 iun.'39, p.63 - 64)

Aurel Baci /23 iun.'39

▣ **Țărănimea - baza reală a statului**

▣ **Țărănimea- izvorul viitoarei elite**

"**Suveranul vrea ca societatea românească să aibă o bază reală, sprijinindu-se pe țărănime, adevărata putere a neamului românesc, care trebuie ridicată și protejată în toate direcțiunile, pentru ca din ea să se formeze acea elită de cărturari și de intelectuali și acea burghezie românească** ,care să umple **cadrele vieții publice și economice ale țării**, fiind convins că propășirea și progresul adevărat al țării nu pot fi asigurate,decât, în primul rând,prin **ridicarea elementului românesc pe toată linia, lucru care , în Constituția din anul 1866, nu era aproape de loc evidențiat.**

" Această ridicare culturală a țării se va face, precum arată Răspunsul la Mesajul Tronului,prin **instituțiile noi create** în acest scop, și mai cu seamă prin **Fundațiile Regale.**[-----]

"**Opera de transformare** a întregii concepții asupra vieții de Stat și asupra îndatoririlor cetățeanului, Constituția o face prin **Străjerie,prin Echipele Regale,prin Serviciul Social** , și , în general,**Frontul Renașterii Naționale** caută să perfecționeze **colectivitatea națională** printr-o **operă de propagandă în cadrele ideii naționale**,urmărind înălțarea patriei prin **întărirea familiei, întărirea solidarității** între fiii ei prin crearea unei vieți spirituale, prin **dezvoltarea credinței creștine și a cultului muncii.**"(**aplauze**)

A.Baci /23 iun.'39

11.) I.Jerca (deputat FRN de Gorj , Intelectuali?), la Mesaj, Cameră,24 iun.'39

(DAD, MO6 , șed. din 24 iun.'39, p.102-103)

[-----]

▣ **Regele și țaranii....**

... Dar mi-a sugerat un orator încă o chestiune, și anume că Regele nostru Carol se aseamănă întrucâtva, făcând o paralelă,cu **Henric al IV-lea de Navara**.

Referitor la stare populației franceze care atunci se găsea în lupte politice - deși se numeau lupte religioase - a găsit că populația, **mulțimea franceză , suferea aproape de foame și Regele Henric dorea ca fiecare țaran francez să aibă măcar duminica o găină în oală** .

"Eu cred că și **Regele nostru**, prin **cercetările personale și prin acele "missi dominici"**, **echipele regale**,care merg în toate colțurile țării să cerceteze starea populației noastre rurale, a constatat **lucruri îngrozitoare în moștenirea pe care am căpătat-o de la cei din trecut** .

Populația din Gorj, de unde sunt eu de origine , la munte, pe plaiurile Cloșanului ,mănâncă ca hrană obișnuită **o turtă de mălai** necernut, muiată în **oțet de prune**. [-----]

Eu socotesc că așa după cum pe pedestalul statuii lui **Henric al IV-lea** stau scrise cuvintele **Henricus Magnus** ,tot astfel vorbindu-se despre **Regele Carol** i se va spune **Carolus Magnus** . " [-----]

I.Jerca / 24 iun.'39

▪ **Justiția , magistratura**

[LD :avocat de provincie, cu sentimente țărăniști evidente,Jercanu expune chestiuni de înaltă teorie juridică .Mă interesează mai mult ca mentalitate juridică, ca diversitate și - de ce nu ?!-ca soluție specific -țărănișă.]

"Să-mi permiteți acum să fac câteva considerațiuni asupra punctelor principale din Adresa de răspuns la Mesajul Tronului .

Mă voi ocupa mai întâi despre **organizarea magistraturei** .

Justiție pentru țărani !

Magistratura a existat întotdeauna, chiar și în statele cele mai primitive, exercitată fiind de bătrâni ;așa cum **am avut și noi un fel de Justiție**, pe **așa-zișii jurați de la țară** ,care **judecau la fața locului și dădeau sentințe admirabile**, mai ales atunci când era vorba de **pământul cotropit de vecini : acțiuni posesorii**.

"**Astăzi, dimpotrivă, pentru o palmă de pământ**, țăranul trebuie să-și piardă vremea, **să meargă până la orașul** unde este tribunalul de care aparține,să ducă acolo o serie întreagă de martori; martorii, când ajung la tribunal nu mai știu nimic ... și **sucombă omul cu toată dreptatea lui** .

"Cred că este bine ca în **organizarea viitoare a magistraturii** ,să se prevadă o dispoziție, **ca toate pricinile privitoare la țărani să se judece acolo , la fața locului**, și **nu cu martori aleși pe sprânceană**, ci **cu martori aleși din vecinii apropiați ai săteanului care se judecă**.

Vă asigur că atunci nu s-ar mai pierde nici o palmă de pământ și că procesele vor fi soluționate cu promptitudine, așa cum trebuie.

Justiția trebuie să fie populară și gratuită și vom găsi resurse ca să acoperim toate nevoile.Trebuie găsităo cale ca **moș Tăgârță de la țară să nu fie la cheremul unui ușier** sau conțopist profan care să-i cumpere timbre, iar după aceea tribunalul să discute ceasuri întregi dacă timbrul este pus bine sau nu ,suficient sau insuficient.

Să se termine acest sistem, pentru că **judecătorii** au altceva de făcut,**să judece nu să fie agenții fiscalului** .[-----]

I.Jerca / 24 iun.'39

12.) C.Garoflid * (ex-P.C.,ex- Liga Agr. ,FRN Agricultori), la Mesaj ,Senat,27 iun.'39

(DS, MO nr.8 , șed.din 27 iun.'39, pag.176 - 178)

***Notă . C.Garoflid -**

Agricultor și agronom distins. Secretar general al **guvernului Marghiloman**(1916). **Ministru Agricultură și Domenii** în câteva ministere(1918, 1921, 1923). **Senator** al Camerelor profesionale(1923) **deputat al Ligii Agrare** (1930).Președinte al **Sindicatului** de agricultură și viticultură .

Fondatorul și președ.Ligii Agrare .

Primele **lucrări agrare** , în 1907 : **Pr.de lege ptr învoielile agricole, Părerii în chestia agrară** , urmate apoi după război , în 1920: **Chestiunea agrară din România ,Memoriul agricultorilor mari** , și altele în 1924: **Însemnătatea factorului comercial în producția zootehnică și Problema monetară și agricultura** ; numeroase studii și art. pe probleme agrariene.

(Cf. Predescu , **Dicționar**, p.341)

[LD : din toate p.d.v., un **conservator** redutabil , de tipul acelor care au dominat Vechiul Regat până la război . Acum are 67 de ani și o reputație de agrarian necontestată .

Reformele democratice- votul universal și împrumutarea- văzute prin această prismă , nu numai că **nu au vreun merit** , dar chiar sunt **vinovate pentru stările proaste** în care a ajuns România .

Doctrina lui Garoflid poate fi atăcată , respinsă ,blamată .

Un lucru este sigur . este **consecventă și sinceră** . În mare parte, **timpul i-a dat dreptate**]

C.Garoflid/27 iun.'39 Doc.integral : fișier **Uniunea Agrară II**

C.Garoflid /27 iun.'39

▣ **Eficiența agricolă**

▣ **Structura proprietății agrare**

"Pentru împlinirea convențiilor comerciale amintite și pentru sporirea puterii economice a țării, **producția agricolă trebuie sporită** .

Aceasta se poate obține repede, prin încadrarea **exploatațiilor mijlocii și mari** în **programul de acțiune al Ministerului Agriculturii**.

Aceste exploatări au fost, **până acum ținute deoparte**, căci demagogia de până acum le privea cu bănuială .

" **Exploatațiile mari**, de la **100 ha în sus**, mai ocupă azi abia **14 % din suprafața pământului arabil** .

Producția lor la unitatea de suprafață este însă **mai mare decât a proprietății mici** .

Pentru **nevoile exportului, alimentării orașelor, subzistenței armatei** , **aceste exploatări trebuie păstrate** . Nu trebuie să grăbim, prin mijloace bugetare ,fără mișcare lor căci și așa ele se micșorează . **Ar trebui chiar să mărim puțină limitarea divizibilității acestor exploatări**, pe care legea agrară o stabilește la 50 ha.

" **Prin reformele agrare** pe care le-am făcut **timp de 60 de ani** ,România a devenit, **dintr-o țară de latifundii, o țară de mică proprietate** .

Procentul proprietății mici și parcelare e chiar prea mare .

Schimbarea structurii agrare nu a fost determinată întotdeauna de **motive economice** .

Aceasta explică **constatarea paradoxală** că **producția agricolă este încă dată de proprietatea mare** . [-----]

"**Situația politică și socială nu îngăduia** atunci și nici mai târziu, **când s-a votat legea agrară ,aplicarea criteriilor economice pentru împroprietărire** .

De aceea, **îndrumarea exploatării mici** , trebuie să fie **preocuparea de căpetenie a Statului**.

Proprietatea mică trebuie îndreptată spre **agricultura intensivă** .

Pentru aceasta, **creșterea și îngrășarea vitelor** trebuie să fie **asociată culturii cerealelor** .

Atunci **porumbul**, cereala de predilecție a țaranului , **va da producția îndoită** pe care o cere economia țării .Dar , pentru aceasta , **trebuie ca valorificarea vitelor să fie sprijinită** cu toată puterea de Stat, iar **prețurile maximale interne desființate** . [-----]

"Domnule președinte ,domnilor senatori ,**pentru cele arătate în cuvântarea mea**, rog Senatul **să completeze lipsa pe care o constat** în proiectul de Răspuns la Mesaj, încuviințând **introducerea unui text** prin care să se afirme

atât sprijinirea agriculturii ,cât și primatul ei" (**aplauze**)

C.Garoflid /27 iun.'39

13.) Eftimie Gherman(Ex- PSD , deputat FRN, Muncitori) , la Mesaj, Cameră ,27 iun.'39

(DAD, MO nr. 6 , șed. din 27 iun.'39 , pag.109 - 113.)

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ **Legea breslelor : cine răspunde ?**

▣ **Competențe economice, competențe sociale**

Caracter social...

" În al doilea rând,**d-I Gigurtu mai obiecta** :chiar dacă este vorba să se facă un proiect de lege al breslelor , **este bine ca acea lege să fie încredințată Ministerului Economiei Naționale,**

pentru ca el să întocmească proiectul .

Să nu uităm un lucru : că menirea Ministerului Economiei Naționale este de a îngriji de promovarea economiei naționale, de promovarea industriei și comerțului .

Ministerul Economiei Naționale, este un minister al industriei, al industriașilor și nu al poporului de jos, nu al muncitorilor.

"Se poate , d-lor, încredința o lege cu specific muncitoresc , unui minister care are altă menire ? Dacă s-ar face, permiteți să vă spun dinainte care ar fi rezultatul.

Muncitorii agricoli

Rezultatul ar fi ceea ce vedem că se petrece astăzi cu **Ministerul Agriculturii și Domeniilor**, care este un departament având menirea să se ocupe în primul rând de **promovarea agriculturii, nu și de aspectul ei social .**

Și care este rezultatul ? Noi vedem care este astăzi **situațiunea muncitorilor agricoli și a micilor producători**, din p.d.v.social

" Vrea dl Gigurtu ca și muncitorimea industrială să fie coborâtă la nivelul micilor agricultori ?

Din contră, noi trebuie să -l ridicăm și nu vom avea pace și fericire în țara aceasta, atâta timp cât **aceste milioane de muncitori agricoli și mici agricultori nu vor fi ridicați la demnitatea de om(aplauze)** și nu vor fi ridicați , decât atunci când Ministerul Agriculturii și Domeniilor- pe lângă misiunea de a promova agricultura-**se va înființa și o secțiune cu caracter social**, pentru promovarea și ridicarea muncitorilor agricoli și a micilor producători, din punct de vedere social, ca oameni .[------]

Deziderat : asistență medicală pentru țărani...

" Am fi fericiți dacă am fi putut să înregistrăm și **extinderea asigurărilor**, în special a **asistenței medicale**, medic și medicamente , **asupra populației de la țară (aplauze)**

Mă mulțumesc să exprim aici un deziderat, fără a cere realizarea totală a programului în acest domeniu . În tot cazul , **nu trebuie să uităm de frații noștri de la țară, milioane de țărani și mici agricultori** . Să nu uităm de **durerile lor și de bolile** în care se zbat , să nu uităm de **frații noștri** care, din lipsă de ajutor medical , **mor înainte de vreme** .

Este o **necesitate imperioasă să ajungem a extinderea asupra lor a asigurărilor sociale** și să le asigurăm **medic și medicamente gratuite** .

Este adevărat că , în ultimul timp , a fost introdus **Serviciul Social** .

Dar în locul **ajutorului medical sporadic** pe care îl asigură acest serviciu, ar fi mai bine **să se introducă un ajutor permanent pentru cei de la țară** , deoarece tocmai aceștia, din lipsă de mijloace , **nu pot să-și asigure singuri un tratament medical** .[------]

Eft.Ghrman /27 iun.'39

14.) Simion Rusu (FRN , deputat țăran, ținut Mureș) la Mesaj, Cameră , 27 iun.'39

(DAD, MO 6, șed. din 27 iun.'39 , pag . 119-120)

[LD : este inedit și pitoresc discursul lui Simion Rusu . Un nou "**moș Ion Roată**", venit să se plângă "**domnilor**" . În cuvinte simple , el reușește să schițeze puținele deziderate și puținele necazuri ale țăranilor. Revin în discursul său , două perechi de cuvinte :

" biet țăranul" și "biet românul" care sugerează viața grea pe care o duc .

Întrebarea care se pune este însă : este prezența lui un semn de democrație ?

Poate un **țăran autentic** să -și spună un cuvânt competent în procesul legislativ, specific travaliului parlamentar ? Eu cred că nu .]

Simion Rusu / 27 iun.'39

Doc.integral - fișier **Tărănism VI**

▣ **Dorințele țăranilor**

▣ **Necazurile țăranilor**

▣ **Comerț agricol românesc !**

▣ **Târgul de boi de la Reghin . ▣ Vânzarea pieilor ...**

▣ **Ajutor pentru învățătorul român**

▣ **Omagiu lui Carol și Călinescu**

Simion Rusu / 27 iun.'39

▣ Dorințele țăranilor

"D-le președinte, d-lor deputați, să-mi dați voie să vă amintesc și să vă rostesc câteva cuvinte în calitate de **deputat țăran**. Îmi dau bine seama, din ziua de 1 iunie, când **miile de suflete de țărani alergau** peste culmile hotarelor la secțiile de votare întrebându-se unul pe altul: **ce facem fraților?** Unii dintre dânșii spuneau: acum fraților trebuie să facem bine și să avem o lume nouă ca să devină și țăranii noștri în acest înalt parlament și să ne scape de nevoile ce le avem noi .

"D-le președinte, d-lor deputați, să ne întrebăm noi unii pe alții, cum să ne scăpăm ?

Să aducem legi bune, căci, d-lor deputați, când **ne-au ales frații noștri agricultori**, în acest parlament românesc, ne-au ales cu gândul și spiritul sfânt, pentru **a le aduce și satisface dorințele țăranilor**, fără deosebire de naționalitate.

"Și anume, ce le sunt dorințele lor :

Micșorarea dărilor, ridicarea prețurilor la produsele de cereale și vite, ridicarea bisericilor și a școalelor, lucrarea drumurilor, ajutorarea cu mașini de treerat și mașini agricole, prin cooperative. Definitivarea pășunilor necesare traiului celor de la munte, care trăesc din creșterea vitelor. [-----]

"D-le președinte, d-lor deputați, revin acolo că, prin voința d-lor parlamentari, **să facem o lege nouă, și anume, comunele să fie libere pentru alegerea de primar și consilieri**, deoarece, din acest punct de vedere, **vedem că comunele sunt conduse numai de două persoane, din primar și notar**; oare de ce să n-o facem ? "

Simion Rusu / 27 iun.'39

#Necazurile țăranilor

"D-lor președinte, d-lor deputați, îmi dau seama că vă explic **câteva necazuri** ale bietului țăran, îmi amintesc foarte bine că chiar **în comuna noastră și în comunele vecine**, bieții țărani duși la munca câmpului **d-nii perceptori și d-nii agenți**, umblau prin comune pentru **încasarea dărilor către Stat și comună** și neaflându-i acasă, ca să poată încasa **dările, rupându-le ușile de la casă, intrând în case, rupând lăzile, canapelele, sechestrau vestmintele de acolo**, ba chiar **și-i băteau pe bieții țărani** .

D-le președinte, d-lor deputați, oare **nu s-ar putea șterge aceste lucruri urâte ?**

"Îmi aduc aminte că, înainte de aceasta, era adusă **o lege nouă** în care **bietul țăran** își putea face **cărți de vânzare, contracte**, ori și unde, **dar astăzi, după legea nouă, nu permite decât d-lor avocați ca să le facă**, la care **trage bani grei** când s-ar putea face din altă parte **mai ieftin**. [-----]

"Totodată să revenim acolo că, **dacă bietului țăran îi trebuie un certificat comunal, să nu fie așa scump**, deoarece **țăranul nostru agricultor, numai o dată pe an seceră și adună porumbul** .

"Cred că toți **ne-am născut din opincă** și **știm necazurile poporului**, oare noi, dacă suntem astăzi pe aceste scaune înalte, dăruite de bunul Dumnezeu și popor, **noi nu trebuie să uităm de frații noștri**"

Simion Rusu / 27 iun.'39

▣ Comerț agricol românesc !

"Trecem la alt punct : la **sora noastră comerțul și industria**, care este în legătură cu **agricultura**, surori de mamă.

D-le președinte, d-lor deputați, **oare noi nu am putea să rupem cartierele cele negre ?**

Comerțul este atât de îngreunat prin dări și necaz, dar să ne întrebăm cine sunt comercianții, căci bietul român el nu a avut de la nimeni nici un sprijin și nici un ajutor, el n-a fost ajutat de nimeni cu nicio înlesnire, la bănci **degeaba s-a dus ca să ridice bani, nu le-au dat**, degeaba au mers la alt frate să ceară, că n-a avut. **Și așa, cu toții, să punem**

umărul să ridicăm comerțul român .

"Să ne întrebăm noi, oare ,**până în anul 1918 ,câți comercianți români am avut în Ardeal , rog căutați actele și să vă orientați .**

" Oare noi n-am putea **să micșorăm dările micilor comercianți** care nu le mai pot suporta, atât de grele,**să se pună bănci la îndemâna comerciantului român, ca să poată lucra adevărat românesc** și să putem trece comerțul în mâna românului, ca tineretul de astăzi să apuce o carieră nouă ,**să facă importuri, exporturi** și anume :**grâul nostru,porumbul nostru,nu le-ar putea manipula un român ?**

Nu ! De ce ?**că n-are bani, nu are sprijin , nu are ajutor .**

" Oare **boii și vitele noastre cele scumpe , ce trec la alte țări ,nu s-ar putea cumpăra de români ,cu un preț bun ?**

Nu! **Nu are bani și legătură. "**

Simion Rusu / 27 iun.'39

▫**Târgul de boi de la Reghin .**

▫ **Vânzarea pieilor ...**

Dau un exemplu. În orașul **Reghin-Mureș**,este un **târg renumit de boi și vite cornute .** Ca mic comerciant mă exprim . Am plecat cu o zi înainte la târg ,ca să văd ce negustori au sosit în târg ; m-am întâlnit cu niște **negustori de la Palestina** cu care am stat de vorbă și întrebându-i: **Ce cumpărați ?**îmi răspunseră :**boi .** D-lor, dacă îmi dați voie **să vă ajut și eu la cumpărare**, dar vă rog să-mi spuneți prețul cu care puteți cumpăra .

Îmi răspund :clasa I-a, 22 lei ,clasa a II-a ,20 lei .După aceea,plec la cumpărare și **cumpăr câteva perechi de boi** pe seama lor și cu prețul spus .

Între aceea,vin vreo **5 evrei**, stau de vorbă și **au și coborât prețurile la 18 lei .**

Luăm cazul din **judetul nostru, Mureș**,unde **se taie o cantitate de miei primăvara** ,de la 100 de miei în sus .**Cine cumpără pieile de oi, de vită**, ce provin tot de la bietul agricultor ?**Noi, micii comercianți , am tăiat vreo câteva mii de oi**, pe bază că pieile vor avea un preț bun, așa că , **cugetând că comerțul nostru românesc va exporta pieile în străinătate , și anume în Polonia**, unde au un preț colosal de mare ,nu cum le-am vândut noi, 60-90 lei bucata de piele Dacă am fi avut dreptul de exportat pieile în Polonia,și am fi avut și bani ,atunci luam un preț mai bun .

"Vă rog să ne străduim pentru ajutorarea agricultorului și comerciantului român

Simion Rusu / 27 iun.'39

▫ **Ajutor pentru învățătorul român**

" Să luăm un alt caz al **micilor funcționari** ,care **muncesc ziua și noaptea** , în **cariera lor** ce li s-a dat și încredințat din partea țării .

Cine sunt ?Aceștia sunt **d-nii învățători de prin comune**, care dau **cultura și mintea copiilor** de țărani, care cred că **tot din învățatura lui devin mari funcționari,ba chiar și miniștri .**

Simion Rusu / 27 iun.'39

▫**Omagiu lui Carol și Călinescu**

"D-lor miniștri ,d-le președinte și d-lor deputați ,rugându-vă, cu aceste puține cuvinte, rostite de mine,din toate categoriile câte puțin,să fie permise și executate, cum a spus sfânta evanghelie : **bate și ți se va deschide !, cere și ți se va da.**

Bunul Dumnezeu să ne ajute **să întărească sufletele și să sloboadă darurile cerești** peste a noastră scumpă țară și al nostru prea luminat Rege, **Maiestatea Sa Carl al II-lea , și prea iubitul nostru prim -ministru, dl Armand Călinescu,Doamne ajută !"**(aplauze)

Simion Rusu / 27 iun.'39

15.) **CCBrăescu(FRN,Agricultori-senator numit de rege), la Mesaj,Senat ,27 iun.'39**

(D.S., MO nr .8,șed. din27 iun.'39 , pag.185-186)

[LD : tipul reprezentativ al **moșierului român** . Patriot ,naționalist cu moderație, conservator privind tradiție;antiindustrialist temperat ;generos față de populația nevoiașă ; monarhist și cu credință în Dumnezeu]

CCBrăesku / 27 iun.'39

▣ **Fiscalismul exagerat pe seama micilor producători**

"E vorba de **birurile care apasă asupra populației** și de **fiscalismul exagerat** de azi Îndrăznesc a spune că **ele au ajuns de nesuportat**. Chestiunea e complexă și delicată . De aceea, ea trebuie **examinată cu toată circumspecția și atenția**.

Eu mă mărginesc să aduc aici, la tribuna Senatului, un **strigăt de durere și de alarmă** din partea populației nevoiașă, pe care-l supun respectuos Guvernului . [-----]

" **Potențialul de rezistență** al acestei populații în fața birurilor **a ajuns la maximum**.

Cetățenii nu mai pot plăti mai mult decât plătesc astăzi . A-i pune cetățeanului în spinare mai multe biruri, peste birurile de până acum,**ar însemna să-i punem la pământ** [-----]

De aceea, aduc **strigătul de alarmă din partea populației sărace**,și rog Guvernul și pe domniile voastre, când va veni ocaziunea, să vă gândiți serios asupra posibilității reducerilor [--] CCBraesku / 27 iun.'39

16.) Victor Vâlcovici(FRN ,deputat ,Intelectuali) , la Mesaj,Cameră ,28 iun.'39

(DAD, MO nr. 7, șed. din 28 iun.'39 , pag.128 -131)

Vict. Vâlcovici / 28iun.'39 Doc. integral : **fișier FRN I**

▣ **Problema centrală :creșterea nivelului de viață**

▣ **Starea de mizerie a cetățeanului mijlociu , a țaranului.**

▣ **Ridicarea randamentului agrar**

▣ **Muncă obștescă**

▣ **Înstărirea țaranului= cheia prosperității țării**

Vict. Vâlcovici / 28iun.'39

▣ **Problema centrală :creșterea nivelului de viață**

▣ **Starea de mizerie a cetățeanului mijlociu , a țaranului.**

"... rog onorata Cameră să-mi îngăduie să **enunț o singură problemă**, care este **problema centrală, problema vitală a țării noastre** .

Este o problemă care **concentrează toate cărările de analiză**, când este vorba să cercetăm de aproape, obiectiv,**cauza relelor noastre** și anum este **ridicarea nivelului de viață a cetățeanului mijlociu, în special a țaranului nostru** (**aplauze**). Aceasta este **problema centrală** care trebuie **să ne preocupe tot timpul**, natural în timp de pace ,dacă miazmele amenințătoare care ne vin de peste graniță, ne vor da răgaz, aici trebuie **să ne concentrăm atenția și toate celelate probleme** trebuie **grupate în jurul acestei probleme centrale** .

"Dacă vom avea răgaz să cugetăm asupra operei și îndatoririlor noastre de construcție din țara românească, atunci eu cred că **problema** care trebuie **să ne preocupe în primul rând** este aceasta: **scoaterea din starea de mizerie în care se găsește cetățeanul mijlociu în țara românească**(**aplauze**)

" **Agricultorul nostru**, cu familia lui,are un venit de **16.000 lei anual**- cu toată munca lui. Vă întreb :**cum putem pretinde noi elan sufletesc** , de cercetări științifice,de la **un cetățean care trăește**, el și familia lui compusă din 4-6 membrii, cu un venit de **16 .000 lei anual ? 37 % din gospodăriile noastre țărănești, nu au nici o vită trăgătoare**. Pentru a-și cumpăra o preche de bocanci , **lucrătorul agricol trebuie să muncească 30 de zile.** (**aprobări**)

[-----]

Vict. Vâlcovici / 28iun.'39

▣ **Muncă obștescă**

" **Tara noastră nu dispune de bani.** E drept, dar dispune de altceva : **dispune de muncă.** Dispune de cele **160 de zile a lucrătorului agricol**, în care acesta șomează, dispune de nu știu câte zile **ale celorlalți lucrători**, când aceștia n-au de lucru ,și dispune de nu știu câte zile **libere ale noastre, ale tuturor**, din care putem da țării câteva.(**Aplauze**)

" **Să facem cu toții o sforțare comună**, ca **să ieșim din marasmul economic** în care ne găsim. **Pentru șosele , trebuie să ne dăm nu numai banul nostru ,ci munca noastră** (**aplaude**) așa cum au făcut , de altfel,alte țări mai civilizate ca a noastră, din Occidentul Europei . [-----]

Aceasta ar trebui să facem și noi .Am încercat o dată, fiind pe banca ministerială, [**guvernul Iorga '31-'32**] să introduc **prestația în natură** , într-o **lege a drumurilor**.

Am introdus-o cu greutate, împotriva unui val de discursuri de natură demagogică, care încercau să oprească în loc acest mijloc bun și sănătos și propriu țării noastre, pentru muncă . Dar d-lor,eu consider **încercarea mea din 1932,prea timidă** .Socot că **nu mai este timpul să ne târguim** în această privință ;astăzi **trebuie să luăm taurul de coarne** și să spunem răspicat :**țara noastră are nevoie de muncă ,trebuie să ne-o dea toți (vîi aplauze)**, în măsura în care are nevoie de ea.Toată lumea, și aceia care nu o dau acum .[-----] am făcut o socoteală de adunare și înmulțire.Știți dvs că **dacă se face o chibzuită distribuție a muncii** în Țara Românească, am putea realiza **un fond de 5 miliarde de lei pe an pentru șosele ?** Așa stau lucrurile.[----] **În 20 de ani de zile (și nu într-o sută de ani!) am avea o rețea care ,** într-adevăr,să joace un rol important în procesul de ridicare a Țării Românești, din punct de vedere economic. **lată un program de lucru .**

Cunosc criticile care s-au ridicat totdeauna când s-a pus această problemă: abuzurile !

Ar fi un **semn de neîncredere** în actualul regim dacă ne-am închipui că și în **actuala atmosferă morală** încă **s-ar putea petrece abuzurile petrecute în timpul politicii de tristă amintire** .Sunt sincer convins că **această muncă** a cetățeanului nostru ,încadrată așa cum se cuvine într-un **aparat administrativ de seamă și într-un aparat tehnic de seamă ,ar putea să dea randamentul** pe care nu-l poate da nici un alt mijloc în țara românească .

Acesta este remediul, aceasta este scăparea ."

[-----]

Vict. Vâlcovici / 28iun.'39

▪ **Înstărirea țaranului= cheia prosperității țării**

"**Industria împreună cu agricultura, împreună cu elanul** pe care îl găsim la populația de la țară **către muncă, va rezolva marea problemă a înălțării economice** și deci și **morale a Țării Românești(aplauze)**

lată deci cum **se îmbină toate problemele**, și cum **se aranjează toate** în mod polarizant în jurul problemei acestora centrale , ridicarea nivelului de viață a țaranului .

" **Înstărirea țaranului înseamnă prosperitatea țării** Cu toții trebuie **să ne înscriem**

deci împotriva dușmanului care este sărăcia noastră .

Acesta este imperativul momentului, d-le prim.ministru și onorată bancă ministerială , **lupta hotărâtă și dârză împotriva sărăciei țaranului român ."**

[-----]

Victor Vâlcovici/ 28 iun.'39

17.)Armand Călinescu (ex-PNȚ,prim ministru,ministru de Interne, ad-interim Armată)

discurs -concluzie la dezbaterile la Mesaj ,**Adunarea Deputaților**, 28 iun.'39

(DAD, MO nr.7 , ședința din 28 iun.'39 , pag .133- 138)

Armd.Călinescu / 28 iun.'39 Doc.integral : PNT XVII

▪ **Guvernarea :activități sociale**

"Fără îndoială, **asigurarea ordinii interne și a siguranței Statului**, a constituit o **preocupare de căpetenie** a regimului actual. Dar ar fi să dăm o imagine incompletă a lui, dacă nu am sublinia și **marea operă constructivă** ce s-a întreprins în acest răstimp.

În adevăr,s-a dus o **activitate** din cele mai rodnice **în domeniul social** și în acela **al marilor**

lucrări de interes public . În domeniul social :

Pentru țărani ...

"De asemenea , trebuie să punem în toată lumina activitatea de ordin social întreprinsă în mijlocul țărănimii. (aplauze prelungite)

Căminurile culturale, care sunt menite să dezvolte simțul solidarității pe un plan de preocupări sufletești și instructive în mijlocul țărănimii ,au dat deja rezultate din cele mai frumoase.(aplauze)

Iar **Serviciul Social**, creat anul trecut,este cea mai largă acțiune ce s-a întreprins vreodată pentru ridicarea nivelului țărănimii(aplauze) .

Îndatorirea tuturor intelectualilor de a presta, înainte de obținerea diplomei de studii, **o muncă în folosul țărănimii**,și de a închina astfel prima activitate din toate ramurile profesionale în folosul satelor ,este o minunată formă a solidarizării naționale în jurul nevoilor țărănimii .

(Aplauze puternice și îndelung repetate ;strigăte de bravo)

Serviciul Social dobândește astfel o înaltă semnificație morală și el instituie un instrument permanent de **ridicarea satelor noastre** .

Acțiunea sanitară

"Tot în această ordine de preocupări, trebuie să însemnăm și acțiunea sanitară .

În această privire s-a făcut un efort excepțional. Studiarea amănunțită a stării sanitare în mediul rural, luarea a numeroase măsuri de igienă ,crearea unui număr însemnat de băi populare, construirea de dispensare și de mari spitale pentru boli sociale, vin să se adauge la activul actualului regim în ce privește opera socială (aplauze)

18.)